

Brzanowe miejscówki w górskiej rzece

Jacek Kolendowicz: "Brodząc w rzece przy niskim stanie wody i obserwując układ nurtu, głębokość łowiska, rozmieszczenie głazów i roślin oraz wypatrując przejawów aktywności brzan, można się wiele dowiedzieć o zwyczajach i miejscach żerowania tych ryb.

W tym roku rozpocząłem sezon wędkarski na Sanie już w styczniu. Ale oczywiście łowiłem nie brzany, które mają okres ochrony od 1 stycznia do 30 czerwca, lecz lipienie na muchę. W lutym i marcu polowałem na duże pstrągi. Na rzekę wróciłem ze spinningiem dopiero w czerwcu, z myślą o kleniach. Stan wody był wtedy ekstremalnie niski, więc postanowiłem skorzystać z okazji i zrobić przegląd brzanowych miejscówek przed sezonem. Opowiem Wam, jakie są ich podstawowe rodzaje i czym się charakteryzują.

Bystrza

Brzany są rybami wybitnie prądolubnymi, więc większość wędkarzy odruchowo szuka ich w okolicach bystrzy z szybkim nurtem. Nie zawsze jest to prawidłowy odruch, ponieważ nie każde bystrze przyciąga brzany. Bystrza w naszych górskich rzekach są na ogół bardzo płytkie, więc duże brzany niechętnie na nie wchodzi, a jeśli już wejdą, to trudno je tam skusić do brania ze względów czysto technicznych. Natomiast chętnie ustawiają się poniżej bystrzy, a często wędrują między bystrzami. Zatrzymują się na dłużej tylko w miejscach, które zapewniają im bezpieczeństwo i pokarm. Mogę

wyróżnić kilka rodzajów takich miejsc.

Zwężenie poniżej bystrza

Jeśli z szeroko rozlanego, płytkiego bystrza rzeka wlewa się w wąskie, głębsze koryto, to w takim miejscu można spodziewać się brzan. Obławiam taki odcinek rzeki woblerami, poczynając od szybkiej wody tuż za bystrzem, a kończąc znacznie niżej, gdzie koryto zaczyna wyraźnie się wypłycać. Jeśli dno koryta jest równe i pokryte otoczkami, a co gorsza bezzaczepowe (o czym świadczy gładka powierzchnia rzeki) to brzany, jeśli w ogóle się tam pojawiają, nie zagrzeją miejsca zbyt długo, więc na dłuższe okresy brań nie ma tam co liczyć.

Uskok za bystrzem

Szansa na brzany wzrasta, gdy znajdziemy bystrze skalne (flisz karpacki), kończące się uskokiem. Poniżej takiego bystrza jest wyraźnie głębiej i tworzą się spore zawirowania wody a nurt zwalnia, choć rzeka się nie zwęża. Jeśli dno jest nierówne, za skałami i głazami tworzącymi cienie prądowe i zostawiającymi wyraźnie ślady w formie zaburzeń powierzchni wody, to prawdopodobieństwo znalezienia brzan jest tam całkiem spore. Zdarza się jednak, że tego rodzaju miejscówka z wierzchu wygląda na idealną, ale przy dnie nurt jest tak niestabilny i burzliwy, że bardziej prędzej trafimy tam pstrąga niż brzanę.

Wąska rynna w osi koryta

Czasem płytkie bystrze ciągnie się setkami metrów i płynnie przechodzi w równie płytką płań, ale główny nurt jest skoncentrowany w osi koryta, w wyżłobionej przez wodę rynnie. Im rynna głębsza, tym większa szansa na brzanę. O tym, na których odcinkach takiej rynny brzany przebywają najchętniej, decyduje konfiguracja dna. Na odcinkach, na których dno jest równe, kamieniste lub skaliste, bez głazów i dużych przeszkód, a nurt szybki, brzan należy się szukać ..."

Jacek Kolendowicz na stronie 42 WW 8/23 pokazuje jak tropić brzany po śladach na dnie łowiska.

23 lipca 2023, 15:54